

„ЕВАЛУАЦИЈА НА КАРИЕС ПРОТЕКТИВНИОТ ЕФЕКТ НА ПОЛИОЛИТЕ ИЗРАЗЕН ПРЕКУ ДЕЈСТВОТО НА КСИЛИТОЛ“

Ас. д-р ОЛИВЕРА САРАКИНОВА

На 2-ри јуни 2003 година, на Стоматолошкиот факултет во Скопје, поточно на Катедрата за детска и превентивна стоматологија, беше одбранет докторски дисертационен труд под наслов „Евалуација на кариес протективниот ефект на полиолите изразен преку дејството на ксилитол“ од ас. др. Оливера Саракинова, м-р сци.

Борбата против кариесот и потребата од збогатување на палетата на кариес протективни агенси, ја оформи и целта на овој труд, преку компаративна анализа на дејството на шеќерните алкохоли ксилитол и сорбитол, во улога на сахарозни субституенти, да го евалуира нивниот евентуален кариес протективен ефект на различни нивоа во оралниот медиум.

Во текот на студијата направена е анализа на присуството на круцијалниот микроорганизам за иницирање на денталниот кариес, Стр.мутанс на саливарно и плаковно ниво, при што се покажа сигнификантен пад на неговата колонизација под влијание на споменатите полиоли. Прашањето на саливарниот и плаковен рН, покажа дека настанува сигнификантен пораст на вредностите на овој параметар, што се воочува веќе после првиот месец од полиолната апликација. Подобри перформанси покажува полиолот ксилитол.

Особено важен параметар, кој беше истражен со ФТИР-спектроскопија, беше реминерализирачкиот потенцијал на полиолите. Анализата покажа неутрален-сејвер ефект на полиолните компоненти по ова прашање.

Вкупниот број на вијабилни мас-клетки на плаковно ниво, не покажа сигнификантна промена во бројот, но, сигнификантни промени беа нотирани внатре, во рамките на тој вкупен непроменет број, во корист на помалку кариогени микроорганизми.

Проценката на можниот протрахиран ефект на овие полиоли, беше изведена со анализа на селективни параметри во период од шест месеци по престанување на полиолната апликација, при што се потврди неговото постоење.

Денталната кондиција како дел од испитуваните параметри, беше нотирани и евалуирана со цел да се утврди дали ќе има некаква промена во денталниот статус на здравите заби нотирани на почетокот и на крајот на истражувањето. Анализата покажа дека сигнификантни промени нема, ниту во испитуваната, ниту во контролната група.

Генерално, може да се заклучи дека полиолите имаат кариес протективен ефект, со докажаното негенерирање на услови за развиток на дентални деструкции, а сепак со акцент на дејството на ксилитол, кој се покажа како пре-доминантен во одредени сфери на оралниот медиум.

Местото што го има флуорот во кариес профилаксата е неспорно, но согледувајќи ги ефектите на ксилитолот, слободно може да се каже дека науката е на добар пат, користејќи го синергизмот во дејството на споменативе супстанции, да го прекине кариесниот каузален синџир и на тој начин да придонесе за подобро орално здравје на човечката популација.

Проф. д-р Мила Мирчева